

PREDILEG

JUNIJ 1981 – ŠT. 11

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITIJA

LETO XXII

DAN MLADOSTI

Prvi rojstni dan maršala Tita v svobodnem Beogradu je želela mladina, dostojno in slovesno proslaviti. Vendar na kakšen način? Tudi v Kragujevcu so mladi razmišljali, kaj bi podarili Titu za njegov rojstni dan. Nazadnje je starejši športnik Josip Prohaska predlagal, da bi organizirali štafeto, ki bi potovala skozi vse kraje naše domovine in nosila pozdrave Maršalu. Predlog je bil poslan v Beograd, kjer ga je vodstvo mladine navdušeno sprejelo. Čez nekaj dni so vsi okrajni komiteji SKOJ v državi, celo tisti z neosvobojenega ozemlja, sprejeli predlog o organizaciji štafete skozi njihov kraj.

25. maja 1945 so na Beli dvor v Beogradu prispeli predstavniki mladine in pionirjev vseh bratskih republik. Odslej je že na tisoče mladih rok nosilo pozdrave Titu. Iz tega se je rodil dan mladosti. Štafeta je tudi obljuba mladih, da bodo

ostali in hodili po Titovi poti, v štafeti je tudi obljuba mladih, da bodo nadaljevali pot socialističnega samoupravljanja, bratstva in enotnosti neuvrščenosti, ker je to njihova pot pa tudi pot celega delavskega razreda.

Tito je odšel, pa vendar je ostal med nami – s svojim delom, vizionarskim pogledom v bodočnost. Mladim je vedno posvečal veliko pozornost. Zato je tudi velika njihova obveza, ker Tito je veroval v mladostno zagnanost, polet, navdušenje, ustvarjenost. Dejstvo je tudi, da mora mladina ostati revolucionarna. Res je, da so danes drugačni časi, ni vojne in revolucije. Vendar moramo ohraniti, kar smo

si pridobili, moramo pa tudi nenehno graditi novo. Tudi današnji čas zahteva od vseh ne samo od mladine, da se nenehno borimo proti vsem silam, ki bi želele zaustaviti naš razvoj. Spremenila se je le oblika delovanja, včasih s puško v roki, danes na drug način. Posebno pomembno je ohranjati bratstvo in enotnost. V tem boju ne smemo popustiti, moramo biti vztrajni, kajti vemo, da ni lahko v takšni večnacionalni državi, kot je naša, to ohraniti.

Največja manifestacija dneva mladosti je bila kot vsako leto na stadionu JNA v Beogradu. Tu je nastopilo okrog 800 nastopajočih in enoglasno izrazilo željo vseh Jugoslovanov: nadaljevati delo in misel tovariša Tita, ki ostaja svetel zgled in neizbrisljiv spomin naših src. Slovesnosti so se udeležili tudi najvišji družbenopolitični delavci SFRJ s Sergejem Kraigherjem, predsednikom predsedstva SFRJ na čelu. Po veličastni predstavi nastopajočih na zeleni površini, je Ivan Ižak, strojni ključavničar iz Beočina, predal štafeto mladosti predsedniku zvezne konference ZSMS Miodragu Vukoviću. Delegacija ZSMS je po sklepnih slovesnosti odnesla štafeto palico v muzej »25. maja.«

Tudi po drugih krajih naše širše in ožje domovine so bile manifestacije v počastitev dneva mladosti. Mladi so svoj dan praznovali s kulturnoumetniškimi nastopi, sprejeli tisočev pionirjev v mladinsko organizacijo, odpiranje novih šol itd.

Tudi v naši občini so se mladi vključili v proslavljanje tega dneva. Tako so v soboto učenci osnovne šole pripravili pisan spored telovadnih vaj, recitacij, pesmi. Centralna športna prireditev v počastitev 25. maja pa je bil tek mladosti po ulicah Litije, ki je kljub dežju na koncu kar dobro uspel. Želeli bi se le več nastopajočih v posameznih konkurencah.

PREDILNICA LITIJA

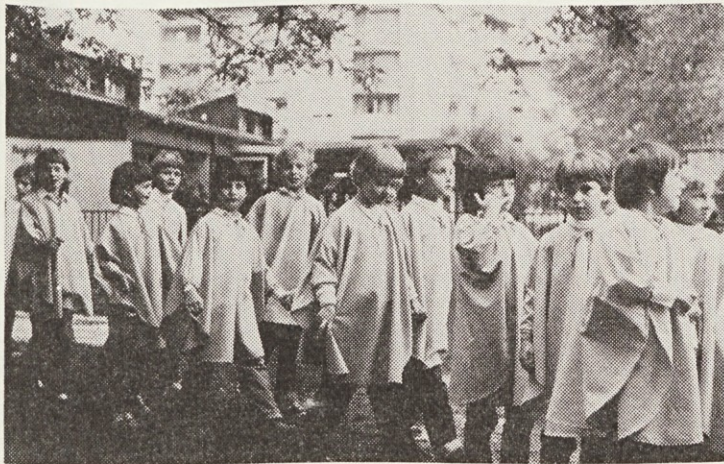

Rastejo trave in misli... S to pesmijo so nastopili učenci 1. in 2. razredov litijske osnovne šole na proslavi ob dnevu mladosti in z njo simbolično izrazili, da tudi oni, mali pionirji, postajajo Titovi mladinci.

A. Krhlikar

DAN MLADOSTI V SLIKI

PROSLAVA NA KOŠARKARSKEM IGRIŠČU

Najstarejši cicibani iz otroškega vrtca, najmlajši med nastopajočimi na proslavi dneva mladosti.

Na košarkarskem igrišču se je zbrala velika množica Litijanov.

TEK MLADOSTI

Urna dekleta 8. razredov

Prvak 8. razredov proti cilju.

Razglasitev rezultatov.

Tudi socialna varnost je odvisna od dela

Pojem socialne varnosti je težko opredeliti z eno samo definicijo. Za nekatere avtorje pomeni socialna varnost načelo, za druge sistem ukrepov.

Sam pojem socialne varnosti je lahko povezan s pojmom invalidskega in pokojninskega zavarovanja. Najbližja veja socialne varnosti je zdravstveno in socialno zavarovanje. Prejemki, ki jih lahko dobi delavec v tem primeru, so na primer zdravstvena pomoč, nadomestilo osebnega dohodka, če zaradi bolezni ni mogel na delo ipd.

Socialna varnost je bila v začetku zagotovljena samo ozkemu krogu upravičencev. Prejemki so bili najprej namenjeni samo tistim, ki so prispevali v sklad. Sčasoma pa se je uveljavilo načelo solidarnosti.

Prejemke socialne varnosti delimo med denarne in materialne. Med denarne prejemke spadajo na primer: pokojnine, nadomestila za čas brezposelnosti, otroški dodatki, dajatve za primer materinstva ali dajatve za primer smrti hranilca družine ipd.

Pod skupino materialnih prejemkov pa razumemo na

primer: pripravo na zaposlitev, pravico do zdravljenja, operativnih posegov, poklicne rehabilitacije invalidov itd.

Prvotno so pravico do socialne varnosti imeli samo delavci. Kasneje se je ta krog upravičencev širil in tako zajel tudi obrtnike in kmete.

Sam pojem socialne varnosti se je pojavil zelo pozno. Vezan je na nastanek delavskega razreda. Pri nas se pravice do socialne varnosti urejajo na primer v okviru samoupravnih interesnih skupnosti.

Za našo družbenopolitično ureditev predstavlja socialna varnost temeljni element življenjskega standarda delavca, ki pa je odvisen od materialne zmožnosti družbe.

Socialna politika in socialna varnost sta sestavni del in ne le sektor našega celotnega družbenoekonomskega razvoja in družbeno ekonomske reprodukcije.

Člani predsedstva centralnega komiteja ZKS so na seji v pretelem mesecu pri obravnavanju socialne politike poudarili, da moramo biti pri razvijanju socialne politike skrajno previdni in odgovorni, saj je le ta odvisna od produktivnosti, ki pa ne narašča po predvidevanjih. Pri tem gre za problem širšega družbenoekonomskega razvoja, ko denimo, z izdatki za socialno varnost oz. zadovoljevanje skupnih potreb prehitavamo ustvarjeni dohodek, z njim tudi pospešujemo inflacijo, ki sproti razvrednoti učinke socialne politike, da ukrepov socialne politike ne uresničujemo dovolj dosledno, kar vodi v precejšnje in družbeno zelo škodljive deformacije (ogroža osnovno življenjsko raven precejšnjega kroga ljudi).

Torej osebni dohodek ne raste z načrti, kar pomeni, da bomo marsikatero nalogo zapisano v resoluciji ali sporazumu, težko uresničili, če ne bomo odpravili najpogostejših napak, predvsem načetih vezi v reprodukcijski verigi, tako znotraj delovne organizacije, kot v širšem prostoru.

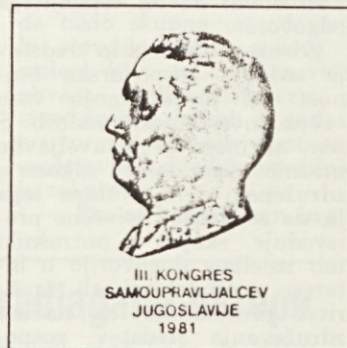
Zavedati se moramo da trden materialni in socialni položaj delavca temelji na

rezultatih dela. Sindikati pa imajo nalogo spodbujati predvsem k učinkovitejšemu delu, kajti le večji dohodek omogoča, da bo tudi socialna politika prožnejša (boljši življenjski standard delavca).

Pomanjkljivosti se kažejo tudi na področju ožje socialne politike, zlasti v delovanju krajevnih skupnosti in delovnih organizacij in drugih okolij, ki morajo tvorno prispevati k preobrazbi otroškega dodatka, pravičnemu dodeljevanju solidarnostnih stanovanj in drugih podobnih vprašanj.

Izpostaviti je potrebno tudi vprašanje varstva invalidov itd. Torej vsak delavec naj si zagotovi socialno varnost z lastnim delom, za tiste, ki tega ne zmorejo, pa je zagotovljen solidarnostni sistem.

Jolanda Konrad

ANKETA

Pred kongresom samoupravljalcev Jugoslavije želi agencija Tanjug izpeljati anketo, ki bo odgovorila na eno aktualnih vprašanj iz prakse delavskega samoupravljanja. Želijo čimbolj konkretne odgovore.

Vprašanje:

KAKŠNA SO NAŠA SPOROČILA KONGRESA SAMOUPRAVLJALCEV IN KAJ BI SI ŽELELI SPREMENITI V SAMOUPRAVLJALSKI PRAKSI V NAŠI TOVARNI.

Odgovarja tov. Adolf Pajtlar – predsednik OO predilnica:

»Obveščanje je bila in ostaja bistvena sestavina demokratičnega dela tudi v naši delovni organizaciji. Pri tem mora biti delavec subjekt samoupravnega obveščanja. Ko delavec odloča o rezultatih svojega dela, potem ni dovolj, da se pojavlja samo kot sprejemalec informacij, ampak mora biti tudi vir informacij. Informacijski krog se začne in sklepe pri delavcu. Če pogledam del naših delegacij, ki so v SIS in delavskem svetu, prejemajo zelo obširna gradiva in težko razumljiva, s tem se delegat ne more pravilno odločati in se glasovanja vzdržati. Poleg tega pa jih še ovira troizmensko delo. Seveda pa delavec ne more biti dober samo-

upravljalet če ne ve, kako poteka izvrševanje njegovih sklepov, kako odmeval njegove pobude in kako njegovi interesi vplivajo na stališča drugih.

Vse to naj mu omogoča informacijski sistem v naši delovni organizaciji in tudi v krajevni skupnosti, čeprav naše strokovne službe pripravijo zelo obširna gradiva za delegacijo. Delegat, ki so ga izvolili iz svoje sredine in so mu zagupali svoje delo, ne more najbolje izpolnjevati svoje dolžnosti, ker mu delo pri stroju tega ne dopušča. Zato se dogaja, da delavec ni seznanjen o čemu bo govora na sejah in ostane delegat pri odločanju v dilemi.«

Odgovarja tov. Jože Puštinček – mojster v sukalnici:

»Delovanje SDS je pravilno zajeto, ker sedaj delavci lažje pridejo do besede. So bolj sproščeni in lažje, po domače povedo tisto kar jih teži.

Mislim pa kakor je tudi razvidno iz odgovorov, ki nam jih posredujejo na vprašanja, da še nismo povsem na pravi poti. Vidimo preveč svoje pravice, dolžnosti pa začasno zakrivamo. Na primer: na nobeni skupnosti še ni bilo izrečenega vprašanja o disciplini, zapuščanju delovnega mesta, kvaliteti izdelkov, varčevanju z materialom, odpadki in produktivnosti, ker le s tem bomo lahko povečali naše sklade in osebni dohodek.

Če pa pregledamo drugo stran pa vidimo, da je tudi stimulacija ali normiranje na nepravilni poti, da delavci niso zadovoljni in so tudi upravičeni »primer za sukalnico« ker niso nagrajeni po delu.

Dajem primer:

Delavka je sukala prejo Nm 50/1, naredila 231 kg, zaslužila 4.010 točk. Druga delavka je sukala prejo 12/1, naredila 653 kg, toda zaslužila le 3.992 točk.

Poglejmo koliko več truda je vložila druga delavka za manj denarja. Pa to ni samo na av-

tomatih, ravno tako je na dvojnih in sukalnih strojih.

Navedel sem nekaj misli katere bi bilo treba v bodoče reševati.«

Odgovarja Vinko Keržan – vodja oddelka za plan in analize:

»Kljub strokovni prezahtevnosti in obsežnosti materialov za delo delegatov v skupščinskih telesih DPO in SIS ter predlogov samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, ki jih obravnavamo na zborih in delavskih svetih naše delovne organizacije, menim, da bi morali vsi skupaj več sodelovati pri njihovih sprejemanih s svojimi predlogi, če želimo biti neposredni, samoupravni. Še predvsem velja to ob obravnavanju naših samoupravnih aktov, ki urejajo naše vsakdanje življenje v delovnih organizacijah in niso po strokovni plati toliko zahtevni.

V ostalem samoupravnem urejanju odnosov, bi bilo potrebno, na vseh ravneh, več iskrene samokritičnosti preden smo kritični, več odkritih in direktnih besed. Le tako bi sčasoma pravilneje uredili naše samoupravne odnose.«

Odgovor na pripombe SDS

SPREJETA SAMOUPRAVNA SPORAZUMA KRUŠIKA

V javni razpravi, ki jo je pretekli mesec vodil sindikat, pred odločanjem na DS, o sprejemu samoupravnih sporazumov in modernizaciji in združevanju sredstev za posodobitev DO Krušik, Valjevo, so delavci na sestankih samoupravnih delovnih skupin v večini podprli predlog. Le delavci SDS predilnice bombaža 1. izmena in predilnice sintetike 2. izmena so predlagali, naj se predlog še temeljiteje obrazloži, predvsem, iz katerih sredstev se bodo financirale obveznosti samoupravnega sporazuma.

Delavci SDS predilnice bombaža, 3. izmena pa se s predlogom niso strinjali v celoti. Predlagali so, naj se posodobi klima in nabavi hladilne naprave, ker v sedanjih pogojih, ko se je temperatura v oddelkih že maja gibala ponoči med 33 in 34 stopinjami C.

Na seji delavskega sveta je glavni direktor Mirtič obširneje obrazložil predloga samoupravnih sporazumov in odgovoril na dane pripombe samoupravnih delovnih skupin, zato njegovo utemeljitev povzemamo kot odgovor delavcem samoupravnih delovnih skupin predilnice, zanimiv pa bo tudi za ostale delavce, ki mogoče o sličnih vprašanjih še niso dobili dovolj temeljitega odgovora.

Združevanje dela in sredstev je sedanja gospodarska nujnost pri projektiranju vseh večjih investicijskih naložb. S tem načinom se je uveljavilo uresničevanje določil zakona o združenem delu. Namen tega je, da se nosilci določene proizvodnje, skupaj s potrošniki teh izdelkov dogovorijo o interesu, posodobitvi ali razširitvi proizvodnje in načinu združevanja sredstev, gospodarjenju z njimi in vračanju. Na ta način smo združili že sredstva za gradnjo tovarne poliesterskih vlaken v Varaždinu, pred tem pa že za manjše združevanje v Viskozo, Loznica.

Posodobitev in razširitev delovne organizacije Krušik – Tekstilni stroji so že dalj časa pripravljali, ker ta delovna organizacija, v okviru sestavljene organizacije zdr. dela, ni bila rentabilna, predvsem zaradi zastarelih delovnih priprav. Na to so jih opozarjali tudi inozemski licenčni partnerji, predvsem firma Zinser, s katero v največjem obsegu sodelujejo pri licenčni proizvodnji tekstilnih strojev.

Delovna organizacija Krušik-tekstilni stroji pokriva že preko polovice jugoslovanskih potreb tekstilnih strojev in je ta del proizvodnje usvojila z lastnim delom. Tudi velik del naše proizvodnje smo posodobili s Krušikovim stroji, pri čemer smo s to delovno organizacijo dobro poslovali, saj je za našo celovito rekonstrukcijo usvojila celo del nove licenčne proizvodnje Zinserja. Nudili pa so nam tudi komercialne kredite, da bančnih kreditov za to rekonstrukcijo skoraj ni bilo potrebno najemati.

Za sodelovanje z delovno organizacijo Krušik, za njeno

razširitev in posodobitev, smo tudi še nadalje zainteresirani, predvsem, ker bo čedalje težje pridobiti devize in sploh kupovati stroje v tujini. Ustvarjali bomo komaj dovolj deviznih sredstev za nakup surovin.

Krušik pa se s samoupravnim sporazumom zavezuje sprejeti še nove licence in postopno uvesti proizvodnjo večine predilnih strojev.

Znesek naše udeležbe ni tolikšen, da bi ogrožal naše planirane cilje. Za plačilo obveznosti samoupravnega sporazuma bomo uporabili sredstva poslovnega sklada, ki jih bomo združevali postopoma štiri leta. Nato pa vam bo DO Krušik vrnila združena sredstva v šestih letih, skupaj z nadomestilom za uporabo združenih sredstev. Seveda pa z vsakim takšnim sporazumom prevzemamo tudi riziko v primeru neuspešnega poslovanja DO, ko nam sredstev ne bi mogli vrniti. To pa je v tem primeru le majhna možnost, ker so vse ostale delovne organizacije Krušika jamčile za vračilo združenih sredstev.

Naše interese bo v zboru podpisnikov zastopal delegat delovne organizacije (Darko Primožič, namestnik Niko Stamatovski), ki bo sproti vplival na vsebino in realizacijo programa.

Realizacija našega srednjeročnega programa, s tem tudi rekonstrukcija in montaža klimatskih naprav, bo zaradi tega nemoteno potekala. Komisija za plan in programiranje razvoja predvideva celo hitrejšo in bolj celovito rešitev rekonstrukcije klime.

Tudi naša delovna organizacija, če se bomo odločili za obsežnejšo posodobitev ali razširitev proizvodnje, bo izkoristila že sedaj ponujene možnosti nekaterih naših kupcev za združevanje sredstev, ki želijo na ta način zagotoviti prejo, ki jo potrebujejo.

Na osnovi takšne obrazložitve glavnega direktorja in ob pozitivnem mnenju večina delavcev v javni razpravi, je delavski svet predložena samoupravna sporazuma DO Krušik-tekstilni stroji, sprejel.

M. K.

Na popoldansko izmeno.

Letovanje v naših počitniških domovih

Zadnje dni maja in v začetku junija so se pričeli pravi vroči dnevi in večina pogovorov nanese tudi na letošnje počitnikovanje ob morju. Naš počitniški dom bo začel obratovati 13. junija. V prvem tednu je zaenkrat še ne zaseden, morda zaradi prezgodnjega datuma ali pa ni tolikšnega zanimanja za 7 dnevne izmene. Več prijav je za 20. junija, ko se pričnejo 10 dnevne izmene. Letošnja novost pa so še 14 dnevne izmene. Konec julija in začetek avgusta je vse polno, sicer se pa še najde hišica za zamudnike ali za nečlane.

V prikolicah, v Fažani in Runkah, se prične letovanje 20. junija. Vseh 6 prikolic je prvih in zadnjih 10 dni (od 20. 6. – 30. 6. in od 29. 8. – 9. 9.) še popolnoma nezasedenih, ostali termini pa so popolnjeni. Razen ene izmene so tudi vse druge zasedene v Gozd Martuljku, kjer pa imamo letos le eno sobo.

Za informacijo o letovanju se oglasite pri Vlasti Gromovi, v kadrovsko-splošnem sektorju ali pokličite po telefonu, int. št. 10.

O tem kako so se letos odločali za letovanje in še o marsičem, kar lahko izluščite iz odgovorov, smo povprašali dve naši sodelavki in sodelavca. Takole so odgovorili.

Rozalija Mežnar – sukalnica 3. izmena:

(Da je lahko za 5 minut posedela v garderobi, kjer je odgovarjala na vprašanja, sem moral poprositi vodjo izmene, Karla Komotarja, da ji je poiskal zamenjavo. Previjala je prejo Nm/12, na velikih cevkah in povedala, da je veliko podsutih navitkov in da ima zaradi tega več dela ter da je precej utrujena. Tudi odpadka je veliko več).

»Ob morju letujemo predvsem zaradi otrok, ki si tega tako želijo. Prav na željo hčerke (12 let) bomo letos letovali v Novigradu kar 14 dni. Ne bo poceni. Takole, nekako 12 000 din nas bo stalo vse skupaj. Čez leto malo prihranimo pa gre. Do sedaj nismo vsako leto letovali, toda kadar smo, smo vedno v Novigradu. Za letovanje si ne iščemo posebne družbe, saj jo najdemo tam, posebno otroci. Mož rad lovi ribe, jaz pa najširje mirujem – počivam, saj prav to potrebujem. Lani so nas v hišici v Novigradu vznemirjale mravlje. Morda bi bilo potrebno hišice malo obnoviti. Druge ne letujemo. Ostali del dopusta porabimo za kakšno delo doma, ki ga nikoli ne zmanjka.«

Babša Nejedly zbiralka cvrk:

»Letos bomo že petič letovali v Fažani. Kako, da sem dobila prikolico tolikokrat zaporedoma? Vedno smo letovali v predsezoni, ko ni zasedeno (tudi letos ni), letos sem dobila prikolico v začetku julija. V Fažani mi je všeč ker je kamp čist in imamo veliko možnosti za rekreacijo. Kuham sama in tako jemo kar želimo in kadar hočemo. Trgovina je v mestu, 10 minut hoda iz kampa. Še prej smo vedno letovali v Novigradu. Ostali del dopusta porabimo za zimsko rekreacijo. Vsako zimo gremo na Veliko planino.

Na letovanje gremo sami, družbo pa dobimo tam, saj so zraven še dve naši in dosti prikolice drugih slovenskih delovnih organizacij. Denarja za letovanje sicer nikoli ni

dosti, toda z možem nameniva za to regres in še toliko prihraniva, pa je dovolj.«

Tov. Babša je na koncu še v šali dejala, da bi tako lahko vsak, ki bi za letovanje namenil regres in če bi tega dobili še otroci, letoval brez drugih stroškov. No, otroke pač regresiramo starši.

Danilo Cvetežar – vodja valjčkarne:

»Najljubše mi je letovanje v počitniških prikolicih predilnice Litija in to v Fažani. V Runkah še nisem bil, zato o tem kampu ne bi imel kaj povedati ali ga oceniti.

Večkrat sem letoval v Novigradu in GOZD Martuljku. Povsod mi je bil všeč kraj, kakor tudi samo bivanje v domovih. Vseeno mi bolj odgovarja življenje v kampih. Tam se mi zdi bolj razgibano, počutiš se bolj svobodnega. Prehrano in vse ostalo si prikojiš po svoje.

Možnosti letovanja v prikolicih mi pravilnik o letovanju ne dovoljuje vedno, zato sem nabavil tudi šotor.

Mislim, da bi bilo dobro razmisliti o povečanju števila prikolice, ker se tudi interes za tako obliko letovanja veča. Tudi ceno letovanja si pri taki obliki lahko malo po svoje prilagodiš, čeprav se mi cene v naših domovih ne zdijo pretirane.

Tudi pozimi, če se le da, poskušam nekaj dni preživeti v naši koči na Veliki planini. Vendar je tudi za to kočjo velik naval, in jo je vsako zimo nemogoče dobiti. Tudi o zimskem letovanju bi se verjetno morali več pogovarjati.«

M. M.

Raziskava sluha, delovnih pogojev in posledic za zdravstveno stanje pri delavkah in delavcih

V 10. številki Predilca smo vse bralce seznanili z nekaterimi značilnimi podatki zdravstvenega pregleda zaposlenih v oddelkih predilnice in sukalnice.

Ker so bile vsopredno z zdravstvenimi pregledi opravljene ekološke meritve mikroklima, osvetljenosti, zapršenosti in hrupa v posameznih oddelkih in delovnih mestih, ima delovna organizacija osnovne podatke o škodljivostih delovnega okolja, ki povzročajo zdravstvene okvare pri zaposlenih v predilnici in sukalnici. Služba varstva pri delu bo v sodelovanju s strokovnimi službami posameznih sektorjev izdelala sanacijski program izboljšanja delovnih pogojev, upoštevajoč rezultate ekoloških meritev v oddelkih.

Vse tehnične preureditve so vezane na finančna sredstva, zato bomo uspeli rekonstruirati klimatske naprave v srednjeročnem razvojnem programu delovne organizacije. Že v tem letu bo sektor vzdrževanja pripravil projekt za te naprave v sukalnici, kjer so klimatske razmere v letnem času neprimerne.

Prizadevanja za znižanje nivoja hrupa ne bo uspešno, dokler ne bomo zmanjšali števila strojev, ki v utesnjenih prostorih povečujejo hrup. Edino uspešno sredstvo, ki preprečuje naglušnost je ob-

vezna uporaba osebnih zaščitnih sredstev, t. j. zaščitne vate, ki zmanjšuje hrup na še dopustno mejo. Iz tabele strokovnega poročila je razvidno, da je v oddelkih čistilnice in sukalnice od 451 oseb: do 40 % lažje glušno prizadeti, 215 oseb ali 47 %; do 60 % srednje glušno prizadeti, 25 oseb ali 5 %; do 80 % težko slušno prizadeti, 22 oseb ali 4 %; več kot 80 % popolnoma gluhi 10 oseb ali 2 %.

Od 451 pregledanih ima normalen sluh le 178 oseb ali 39 %. Z leti starosti se naglušnost veča, saj nastopa težka slušna prizadetost po 35 letih starosti.

Zavod za varstvo pri delu SRS Ljubljana v strokovnem poročilu priporoča delovni organizaciji, da tudi novospregnete delavce pošiljamo na specialistične zdravstvene preglede, da se ugotavlja ali niso novospregjeti delavci slušno prizadeti še pred nastopom dela. Z obdobjimi kontrolnimi avdiometričnimi pregledi bo mogoče zanesljivejšo ugotoviti vpliv delovnega okolja v delovni organizaciji na nastanek slušnih okvar na delovnih mestih s prekomernim hrupom. Zaposleni v hrupnem okolju, ki so zaradi neugodnih delovnih razmer oglušeli, imajo pravico zahtevati od delovne organizacije odškodnino, če

so med delom uporabljali osebna zaščitna sredstva. Zato bomo vse zaposlene v hrupnem okolju proti podpisu ponovno pisмено opozorili, (to bodo tudi podpisali) na uporabo osebnih zaščitnih sredstev. V akcijo izvajanja varstvenih ukrepov se je že vključila sindikalna konferenca s posameznimi sindikalnimi odbori, organi samoupravljanja in služba za varstvo pri delu.

Mojs tri in vodje izmen so prvi, ki morajo dati zgled podrejenim delavcem, zato ne moremo pričakovati uspeha, če varnostni ukrepi odpovedo pri vodstvenih delavcih, ki so dolžni zagotavljati zdrave delovne razmere v svojem delovnem okolju in skrbeti za lastno zdravje.

Vodstveni delavci so bili seznanjeni s preventivnimi zdravstvenimi ukrepi v mesecu maju na predavanju in ob preizkusu znanja iz varstva pri delu.

Začetek je težak, upamo pa, da bodo skupna prizadevanja le obrodila dobre sadove. V prilogi je v tabelah razvidna okvara sluha delavcev po starostnih skupinah in podatki o uporabi posebnih varstvenih sredstev v oddelkih predilnice in sukalnice.

Franc Lesjak var. ing.

Sindikat podpira predlagane ukrepe

Na razširjeni seji konference sindikata, IO OOS, delegacije SIS za zdravstvo in komisije za varstvo pri delu smo po obravnavi analize o opravljeni raziskavi sluha, delovnih pogojev in posledic na zdravstveno stanje delavk in delavcev v predilnici in sukalnici, razpravljali tudi o predlogih za izboljšanje delovnih razmer in zdravstvenega stanja naših delavk in delavcev.

V razpravi je bilo poudarjeno, da naj se takoj lotimo uresničevanja predlogov, ki jih je možno kmalu rešiti in sicer:

delavce moramo razumljivo informirati o rezultatih opravljenih analiz;

takoj bomo nabavili ortopedske čevlje; seveda pa jih je treba tudi uporabljati;

delavce je potrebno še bolj seznanjati z ugodnimi učinki švedske vate;

v največji možni meri moramo izvajati preventivno zdravstveno varstvo;

vedno znova moramo seznanjati delavce s koristnostjo rekreativne dejavnosti, zlasti s hojo v naravi, čemur bo morala posvetiti še več pozornosti sindikalna organizacija;

vplivati moramo na delavce, da bi koristili redni letni dopust za dejanski oddih, saj je zato v naši delovni organizaciji dovolj možnosti;

še večji poudarek je potrebno dajati raznim oblikam seminarjev, na katerih bi delavce osveščali in pripomogli k boljšemu počutju njih samih.

Strinjamo se z mislijo dr. Čadeža, da naj Predilnica nikoli ne neha misliti na ukinitve nočnega dela, saj je ta problem prisoten, ter potrebuje določene rešitve. Istočasno pa se tudi zavedamo, kako velik problem je nočno delo oz. njegova ukinitve za vso tekstilno industrijo.

Menimo tudi, da je potrebno pospešiti aktivnosti v zvezi z uveljavljanjem beneficirane delovne dobe za določena dela v tekstilni industriji.

Predsednica konference sindikata:
Ani Povše

Vloga in naloge OZD pri usmerjenem izobraževanju

Zakon usmerjenem izobraževanju opredeljuje usmerjeno izobraževanje kot del enotnega sistema vzgoje in izobraževanja v SRS, ki obsega celotno vzgojo in izobraževanje po osnovni šoli. Za razliko od programske enotnega osnovnega izobraževanja, v katerem je poudarek na splošni izobrazbi in vzgoji, je usmerjeno izobraževanje v vzgojno-izobraževalnih programih razvejeno v skladu z izobrazbenimi potrebami različnih področij združenega dela, poklicev, del in nalog.

Usmerjeno izobraževanje pripravlja in usposablja za delo in samoupravljanje. Vzgojno-izobraževalni programi izhajajo iz zahtev dela in družbenega razvoja, pri tem pa ne zanemarijo širših potreb človekovega vsestranskega razvoja. Usmerjeno izobraževanje nadaljuje torej načrtno oblikovanje osebnosti, začeto v predšolski dobi in v osnovni šoli.

Izobraževanje za delo je ena izmed temeljnih nalog usmerjenega izobraževanja. Njen pomen je v razvijanju človekove vsestranske pripravljenosti na življenje in delo, v usposabljanju za ustvarjalno delo ter razvijanju individualnih sposobnosti in lastnosti, ki so pomembne za življenje in delovanje v samoupravni družbi. S tem pa tudi uresničujemo v ustavi in zakonu o združenem delu zapisano načelo, naj delavci, drugi delovni ljudje in občani samoupravno odločajo o svojih in skupnih interesih ter vseh pomembnih družbenih zadevah.

Delavci, drugi delovni ljudje in občani imajo neposredno pravico in dolžnost, da načrtujejo vsebino in obseg usmerjenega izobraževanja in da v svobodni menjavi dela z izvajalci – vzgojnoizobraževalnimi organizacijami – organizirajo tisto izobraževanje, ki ga sami ne morejo izvajati. Svojo pravico in odgovornost do usmerjenega izobraževanja uresničujejo delovni ljudje predvsem v svojih delovnih organizacijah, zunaj njih pa v izobraževalnih skupnostih in po njih. Tako ugotavljajo v svojih organizacijah in v po-

sebnih izobraževalnih skupnostih svoje in skupne potrebe po izobraževanju, načrtujejo njegov obseg in razvoj ter usmerjajo mlade in odrasle v nadaljnje izobraževanje. Samoupravno načrtovanje kadrov in izobraževanja postane tako del samoupravnega načrtovanja celotnega družbenega razvoja. Tudi odločanje o vzgojno-izobraževalnih programih sodi med pravice delavcev in občanov – s tem pa prevzamejo tudi odločanje o ciljih, vsebini, organizaciji in celotni vsebinski in idejni usmerjenosti izobraževanja in vzgoje.

Združio delo si zagotavlja izobraževanje na načelu svobodne menjave dela v neposrednem odnosu z izvajalci ali pa preko samoupravnih interesnih skupnosti in po njih. S takim odnosom lahko združeno delo uveljavlja svoj vpliv na vsebine, obseg, organizacijo in trajanje vzgojnoizobraževalnega dela. Ob tem pa mora združeno delo opredeliti svoje interese po izobraževanju z vidika tekočih in dolgoročnih razvojnih potreb. Le z načrtnim pristopom ugotavljanja izobraževalnih potreb v izobraževalnih načrtih bo mogoče usmerjanje mladih delavcev v izobraževanje po vrsti vzgojnoizobraževalnih programov ter usklajevati interese potreb združenega dela z interesi mladih delavcev.

Za spodbujanje izobraževanja po potrebah združenega dela podeljujejo organizacije združenega dela in samoupravne organizacije kadrovske stipendije. Politiko štipendiranja pa uredijo s svojimi samoupravnimi splošnimi akti. Ena-

V mizarški delavnici

ko uredijo pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev, ki se izobražujejo iz dela in ob delu.

Združeno delo pa se po svoji vlogi, ki jo ima v svobodni menjavi dela in položaju pri vzgojnoizobraževalnem delu v usmerjenem izobraževanju, vključuje v obsežno in zahtevno delo pripravljanja vzgojnoizobraževalnih programov. Že programska zasnova kot podlaga za oblikovanje vzgojnoizobraževalnih programov, ki mora odražati dejavnost (panogo) v celotni njeni prepletenosti, zahteva aktivno sodelovanje strokovnjakov združenega dela pri njeni pripravi v strokovnih svetih ter samoupravno pravico pri sprejemanju programskih zasnove in programov v skupščini posebnih interesnih skupnosti. Zelo odgovorno nalogo pa prevzema združeno delo v zvezi z izvajanjem proizvodnega dela oziroma delovne prakse, praktičnega pouka in tistega usposabljanja, ki je sestavina vsakega vzgojnoizobraževalnega programa. Proizvodno delo mora organizirati v neposrednem proizvodnem oziroma delovnem procesu ob zagotovitvi vseh smotrov učnega načrta in varnosti pri delu. Obseg proizvodnega dela oziroma delovne prakse in navodila za organizacijo tega dela določijo uporabniki in izvajalci v posebni izobraževalni skupnosti z vzgojno-izobraževalnimi programi. Pri tem morajo upoštevati obseg proizvodnega dela oz. delovne prakse, ki ga določa skupna vzgojnoizobrazbena osnova za prvi dve leti izobraževanja.

Na predlog komisije za izvedbo proizvodnega dela, je strokovni svet posebne izobraževalne skupnosti za tekstilno stroko uvrstil tudi našo delovno organizacijo v seznam OZD v katerih bodo udeleženci srednjega usmerjenega izobraževanja opravljali proizvodno delo. Pri tem gre za opravljanje proizvodnega dela učencev

tekstilnih šol pa tudi učencev drugih usmeritev (naravoslovno-matematična, družboslovna, ekonomska, pedagoška ipd.). Delovna organizacija mora izbrati vsaj tri izvajalce proizvodnega dela oz. delovne prakse, za katere bo organizirano dopolnilno izobraževanje po programu programskega sveta Gospodarske zbornice Slovenije.

V usmerjenem izobraževanju se človekove potrebe po izobrazbi uresničujejo po treh poteh:

- kot izobraževanje pred vstopom v delo;
- kot izobraževanje ob delu in
- kot menjavanje obdobji izobraževanja in dela – izobraževanje iz dela.

Izobraževanje pred vstopom v delo je namenjeno mladini po končani osnovni šoli in osnovnošolski obveznosti. Usmerjeno izobraževanje odpira možnost srednjega izobraževanja celotnemu mlademu naraščanju.

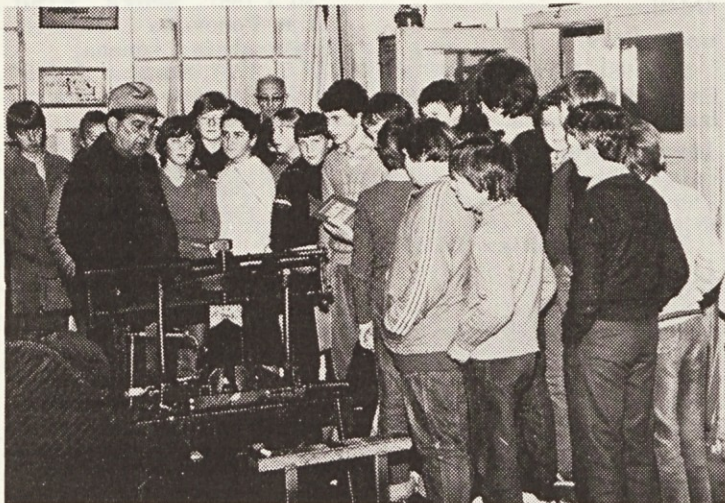
Zdaj, ko se znanost, tehnika in družba pospešeno razvijajo, si v mladosti ne moremo pridobiti dovolj znanja za vse življenje. Zato postaja izobraževanje ob delu stalna potreba vseh področij dela in poklicev. Z izobraževanjem in ob delu si pridobivajo izobrazbo marsikateri ki v mladosti za to niso imeli možnosti. Pri izobraževanju ob delu redno opravljamo – v celoti ali vsaj delno – svoje delovne obveznosti, težišče študija pa je največkrat v prostem času. Izobraževanje in delo potekata torej vzporedno.

Pri iskanju novih poti v permanentnem izobraževanju in vzgoji je nastala zamisel o povratnem izobraževanju. Imenujemo ga tudi izobraževanje iz dela, ker udeleženci za določen čas prekinajo delo in se vračajo iz dela v redno izobraževanje.

Izobraževanje iz dela, ko delovna organizacija napoti kandidata v izobraževanje, širi

Ob stružnici

Danes učenci, jutri delavci, morda prav v tej delavnici.

možnosti za izobraževanje mladine in zaposlenih v skladu s potrebami delovne organizacije in njenimi željami. Z načrtnim usmerjanjem v izobraževanje in spremljanjem uspešnosti udeležencev pri študiju lahko organizacija združenega dela uspešneje uresničuje svojo srednjeročno in dolgoročno kadrovske politiko.

Skratka, združeno delo postaja integralni del izobraževalnega procesa z naslednjimi pravicami in obveznostmi:

- ugotavlja in usklajuje izobraževalne potrebe na podlagi proučevanja tekočih razvojnih potreb in dolgoročnih razvojnih usmeritev;

- sodeluje prek posebnih izobraževalnih skupnosti pri pripravi izobraževalnih programov in tako zagotavlja aktualne vsebine ter direktno uresničuje svoje izobraževalne potrebe;

- zagotavlja sodelovanje pri uresničevanju programov skupne vzgojnoizobraževalne osnove pri uresničevanju izobraževalnih programov posameznih usmeritev v nadaljevanju usmerjenega izobraževanja, zlasti pa na naslednjih področjih: proizvodna in delovna praksa, praktični pouk, izvajanje programov izpopol-

njevanja strokovne izobrazbe in programov za usposabljanje, počitniška praksa in pripravnštvo;

- medsebojne pravice in obveznosti pri uresničevanju vzgojnoizobraževalnih programov se določajo s samoupravnim sporazumom med izobraževalnimi organizacijami in OZD uporabnikov ter z letnimi pogodbami;

- s svobodno menjavo dela v neposrednih odnosih z izvajalci zagotavljajo uporabniki zlasti izobraževanje za izpopolnjevanje in usposabljanje za delo;

- s svobodno menjavo dela v posebni izobraževalni skupnosti se zlasti zagotavlja izobraževanje po programih, sprejetih v posameznih skupnostih.

Reševanje opisanih nalog terja nemuden pričetek ustreznih priprav. Sem sodi prilagoditev kadrovske in izobraževalne službe novim razmeram, za ugotovitev delovnih mest in drugih pogojev za izvajanje proizvodnega dela in praktičnega pouka, za izbiro strokovnjakov, ki bodo lahko delovali kot mentorji in inštruktorji, ter zagotovitev njihovega dopolnilnega izobraževanja.

B. B.

Prvi krog evidentiranja

Aktivnost v zvezi komunistov Slovenije pred IX. kongresom ZK Slovenije in XII. kongresom ZK Jugoslavije ter volitve v vse organe zveze komunistov, od osnovne organizacije ZK do osrednjih organov ZK Slovenije in Jugoslavije, se ujema z volitvami v delegatske sestavljenih skupščin družbenopolitičnih skupnosti, vodstev družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti. Dosledno uresničevanje pobude tovariša Tita o nadaljnji demokratizaciji družbenopolitičnih odnosov v sistemu socialističnega samoupravljanja, o krepitvi kolektivnega

dela in odgovornosti, bo zahtevalo tudi določene spremembe v sestavi posameznih vodstev. Dobre kadrovske rešitve bodo prav gotovo veliko prispevale k prizadevanjem za dolgoročno gospodarsko stabilizacijo in k uresničevanju drugih nalog pri razvoju socialističnega samoupravljanja.

Tudi v naši delovni organizaciji je že opravljen prvi krog evidentiranja delegatov za volitve organov zveze komunistov, od organov osnovnih organizacij do občinskega in republiškega vodstva. Pri evidentiranju so bila upoštevana določila družbenega dogovora

o kadrovski politiki, določila statuta ZKS in še predvsem podrejena zahtevni in odgovorni vlogi zveze komunistov. Le na ta način bo zagotovljena kvaliteta in sposobnost sprijemanja z aktualnimi družbenopolitičnimi problemi.

Z evidentiranjem možnih kandidatov za opravljanje dolžnosti v skupščinskem sistemu občine, to je v občinski skupščini in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti, pa je pričela tudi že sindikalna organizacija. Sindikalna organizacija je samo nosilec postopka v delovni organizaciji, v postopek evidentiranja pa se morajo vključiti vse družbenopolitične organizacije. Prvi krog evidentiranja teh delegatov je potrebno zaključiti do konca junija.

Volitve v organe občinske skupščine in samoupravnih interesnih skupnosti bodo sicer šele v pričetku prihodnjega leta, vendar je postopek celovitih priprav tako zahteven, da je treba evidentiranje opraviti pravočasno. Potrebno bo

še usklajevanje s krajevnimi skupnostmi, evidentiranje delegatov za vodstva skupščinskega sistema in delegatov za republiške in zvezne organe.

Letos poteče mandat tudi delavskemu svetu in ostalim voljenim organom samoupravljanja v delovni organizaciji. Zato bo potrebno pripraviti kandidate za prevzemanje dolžnosti v teh organih, saj bodo te volitve najprej, že novembra letos. Pri evidentiranju delegatov za delavski svet in ostale voljene organe bodo morali opraviti glavno nalogo predvsem izvršni odbori sindikata, ki bodo na samoupravnih delovnih skupinah evidentirali svoje kandidate.

Dela torej ni malo, je pa tako pomembno, da ga moramo opraviti pravočasno in predvsem celovito, da ne bo prekinjeno utečeno samoupravno delegatsko delo, nasprotno, da bo z novimi mandati zaživel še bolj plodno, na osnovi dosedanjih bogatih izkušenj.

M. K.

Nov obračun povračil materialnih stroškov

Na seji delavskega sveta je bil sprejet predlog strokovne službe, da bomo tudi pri nas upoštevali družbeni dogovor o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog. Dogovor priporoča, da se zaradi enotnosti teh izplačil, uporabljajo na področju SR Slovenij enotni kriteriji in višine teh stroškov.

Povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog, naj bi bilo od 1. 6. 1981 dalje naslednje:

1. Dnevnice za službena potovanja v državi
 - za odsotnost od 6 do 8 ur 154. – din
 - za odsotnost od 8 do 12 ur 220. – din
 - za odsotnost nad 12 ur 400. – din
2. Stroški prenočevanja
 - na osnovi predloženega računa za prenočišče v hoteu B kateg. kategorije A pa le v primeru, če ni mogoče dobiti nobenega drugega prenočišča 150. – din
3. Dnevnice za službena potovanja v tujino (ni sprememb)
 - v višini, ki velja za II. skupino dnevnic republiških upravnih organov
4. Nadomestilo za ločeno življenje mesečno 1.624. – din
5. Stroški prihoda na delo
 - stroški kilometrine prihoda na delo, če ni javnih prevoznih sredstev, se nadomeščajo v višini 1,54 din
6. Nadomestilo stroškov lastnega prevoznega sredstva za službene potrebe, za prevoženi km 5,90 din
7. Terenski dodatek, dnevno 146. – din

Kako obračunavamo dnevnice

Udeleženci dogovora predlagamo, da je delavec upravičen do:

- cele dnevnice, ki se obračuna za vsakih 24 ur službenega potovanja ali če je službeno potovanje trajalo manj kot 24 ur, toda več kot 12 ur;

- polovične dnevnice, če je službeno potovanje trajalo več kot 8 ur, vendar ne več kot 12 ur in če je potovanje trajalo več kot 24 ur za ostanek časa, ki je daljši od 8 ur, vendar ne več kot 12 ur;

- znižane dnevnice za službeno potovanje, če je trajalo službeno potovanje več kot 6 ur, vendar ne več kot 8 ur, pod pogojem, da nastopi službeno potovanje vsaj 2 uri pred pričetkom svojega rednega dela ali pa ga konča vsaj 2 uri po preteku svojega rednega dela.

Informiranje po gospodarskih močeh

V tem času občani in delavci preko delegacij za občinsko skupščino in samoupravne interesne skupnosti ter delegatov delavskega sveta, razpravljamo o osnutku družbenega dogovora o enotnih načelih informacijske dejavnosti v naši občini ob tem pa o ustanovitvi občinskega informacijskega dokumentacijskega centra (OIDS).

O vlogi, nalogah in položaju tega centra smo pisali v prejšnji številki (na 9. strani) danes pa objavljamo stališča naše delegacije za stanovanjsko komunalno samoupravno interesno skupnost, stališče z razširjene seje konference in izvršilnih odborov OO sindikata ter delavskega sveta.

Delegacija stanovanjskokomunalne interesne skupnosti predilnice Litija predlaga, da se predlog družbenega dogovora o enotnih načelih informacijskega sistema v občini Litija ter o ustanovitvi, nalogah, položaju in vlogi informacijskega dokumentacijskega centra v občini Litija, spremeni v osnutek in takšen obravnava, iz razloga, ker rok javne razprave še ni potekel in predlogi javne razprave še niso upoštevani v predloženem dogovoru.

Delegacija je navedeni osnutek obravnavala in ima tem nekaj načelnih pripomb:

1. Mnenja smo, da naj bi informacijsko dejavnost financirali delno iz proračuna, vsi ostali podpisniki dogovora pa v dogovorjenem deležu, na osnovi letnega programa. Delegacija meni, da je predlagan način neprimeren, saj bi kulturna skupnost zajela le sredstva tistih SIS, ki se financirajo iz osebnih dohodkov, ne pa ostalih, ki se financirajo iz dohodka DO in pa iz splošne porabe. Informativni center pa bodo uporabljali vsi udeleženci dogovora, ne same občinska skupščina in SIS družbenih dejavnosti.

2. Delegacija predlaga, da bi zaenkrat zadostoval za to

dejavnost samo en delavec, ki naj združuje delo pri OK SZDL, kjer Glasilo občanov že sedaj izhaja, delavci pa za urejanje skrbijo volontersko. Administrativne posle pa prav tako že sedaj ureja OK SZDL. Delo pri glasilu že sedaj dobro poteka, zato bo z zaposlitvijo enega delavca, delo potekalo lahko toliko bolje, in bo lahko poleg Glasila občanov urejal tudi Delegatski poročevalec.

3. Vsako razširitev zaposlovanja pa sprejemajo skupščine podpisnikov dogovora.

Ko je delegacija razpravljala o osnutku dogovora, in ko je sprejela te pripombe, je predvsem upoštevala sedanji položaj gospodarstva, stališča izvršnega sveta SR Slovenije o znižanju družbene režije za 10 % in pa dejanske zmogljivosti gospodarstva in delavcev občine Litija. In tudi srednjeročne dokumente razvoja občine Litija.

Zaradi enakih razlogov je delavski svet sprejel enaka stališča, poleg tega pa še:

1. zaradi boljšega informiranja delegatov in delegacij, delavci Predilnice Litija nismo proti ureditvi organiziranega informiranja.

2. V sporazumu naj se določi, da vsi podpisniki financirajo informacijsko dejavnost v višini dogovorjenega deleža, informacijski center bodo namreč uporabljali vsi udeleženci dogovora, ne pa samo občinska skupščina in SIS družbenih dejavnosti.

Mnenje sindikalne organizacije

V sindikatu se zavedamo kako pomembno je informiranje za vsakega delavca oz. občana, zato je potrebno temu posvečati dosti pozornosti. Upoštevati pa moramo seveda tudi dejanske zmogljivosti gospodarstva v naši občini in stališče IS SRS o znižanju družbene režije, zato v celoti podpiramo stališče strokovne službe.

Odšli:

upokojitev:

5. 5. 1981 **Marija ŠUŠTAR**, Sava, Mošenik 5, predilnica bombaža 1. izmena.

Invalidski upokojitvi:

8. 5. 1981 **Ivan KOS**, Litija, Ponoviška c. 9, mehanična delavnica;

27. 5. 1981 **Julijan DIMEC**, Litija, C. kom. Stantea 5, transport.

Pismeni sporazum – odpoved delavca:

8. 5. 1981 **Latinka STOJANOVIČ**, Litija, Ljubljanska ul. 9, predilnica 3. izmena;

8. 5. 1981 **Zvonka PIVEC**, Šmartno, Dvor 17, predilnica bombaža 3. izmena;

5. 5. 1981 **Zdravko LOVRIČ**, Litija, Šmarska c. 6, čistilnica odpadkov;

20. 5. 1981 **Šefika KIŠIČ**, Litija, Ponoviška c. 11, predilnica bombaža 3. izmena;

23. 5. 1981 **Stanka JANEŽ**, Sava, Ponoviče 26, predpredilnica 3. izmena;

22. 5. 1981 **Marica MALIČ**, Zagorje, Okrogarjeva 19, predilnica sintetične 2. izmena;

31. 5. 1981 **Zineta ALJIČ**, Zagorje, Kopališka 16, predilnica bombaža 1. izmena;

31. 5. 1981 **Pantelija BERIČ**, Litija, Predilniška ul. 6, predilnica bombaža 1. izmena;

31. 5. 1981 **Marija VOZEL**, Šmartno, Dragoško 1, sukalnica 1. izmena.

V naši delovni organizaciji je bilo na dan 31. 5. 1981 zaposlenih 1050, od tega 713 žensk in 337 moških.

Od skupnega števila zaposlenih je bilo 22 mladoletnih oseb.

M. ŠRAJ

Vozni red potniških vlakov med Litijo in Ljubljano

Velja od 31. 5. do 26. 9. 1981 in od 28. 3. do 22. 5. 1982

Odhod iz Ljubljane:	Prihod v Litijo:	Opomba	Odhod iz Litije:	Prihod v Ljubljano:	Opomba
3.45	4.14		4.42	5.15	
4.30	5.04		5.00	5.35	3
5.25	5.57		5.13	5.50	
6.30	7.04		5.25	5.55	7
8.35	9.09	1	5.54	6.30	3
9.35	10.07		6.10	6.45	1,2
10.50	11.22		6.42	7.15	
12.40	13.13		7.00	7.35	1,2
13.35	14.08	1	7.28	8.00	
14.10	14.45		8.28	9.00	
14.35	15.11	3	9.27	10.00	
14.55	15.30	1	11.20	11.55	
15.15	15.47		11.56	12.30	1
16.40	17.12		12.37	13.10	
17.20	17.51	5	14.50	15.25	
17.30	18.02		16.32	17.05	
18.40	19.11		17.07	17.40	
19.35	20.09		17.39	18.10	
20.45	21.18		18.15	18.50	6
22.35	23.08		19.15	19.50	
			20.36	21.10	
			20.53	21.29	4
			22.27	23.00	

Opombe:

1 ne vozita ob sobotah, nedeljah in praznikih

2 ne vozita od 1. 7. do 31. 8.

3 vozi samo ob delavnikih

4 vozi ob nedeljah in 1. 12. 81, 3. 5. 82, ne vozi 29. 11. 81 in 3. 5. 82

5 vozi ob petkih, razen 1. 1. 82,

6 vozi ob nedeljah od 6. 9. 81 do 20. 6. 82

7 vozi do 26. 9. 81

PRIŠLI – ODŠLI

V MESECU MAJU 1981

Prišli:

4. 5. 1981 **Nada ANTONIČ**, Litija, Cesta Zasavskega bataljona 50, sukalnica 1. izmena;

4. 5. 1981 **Drago KOS**, Šmartno, Šmartno 16, predilnica bombaža 2. izmena;

5. 5. 1981 **Zdravko LOVRIČ**, Litija, Šmarska c. 6, čistilnica odpadkov;

25. 5. 1981 **Josip LOVRIČ**, Litija, Ulica Luke Svetca 3, počitniški dom Novigrad;

25. 5. 1981 **Nada LOVRIČ**, Litija, Ulica Luke Svetca 3, počitniški dom Novigrad

25. 5. 1981 **Ana LOVRIČ**, Stara Rijeka, Stari Majdan, počitniški dom Novigrad;

LETOS VEČ VLAKOV

31. maja 1981 je pričel veljati nov železniški vozni red. Za nas Litijane je prinesel nekaj novosti pred vsem pa več zvez z Ljubljano. V prejšnjem voznem redu je vozilo med Litijo in Ljubljano 18 potniških vlakov na dan in prav toliko v obratni smeri. Po novem voznem redu pa vozi proti Ljubljani 23 potniških vlakov na dan in 20 v obratni smeri. Vsekakor ugodno!

Objavljamo nov vozni red potniških vlakov med Litijo in Ljubljano, katerega večkrat potrebujemo, kadar se pa vozimo še proti Zidanemu mostu, pa lahko prav tako približno ugotovimo uro odhoda oz. prihoda svojega vlaka. Bodite pozorni na opombe!

NNNP

Tako kot vsako leto smo tudi letos preverjali organiziranost in usposobljenost delavcev naše delovne organizacije v sistemu SLO. V akciji NNNP 80 – 81 smo preverili učinkovitost in pripravljenost naših delavcev do nalog, ki jih imajo v SLO.

Šotor civilne zaščite naše tovarne je kar deset let sameval zložen v skladišču. Ob akciji NNNP smo ga postavili in preizkusili, če so vsi deli na svojem mestu. Nič ni manjka.

V mesecu maju letos smo preizkusili v celoti delovanje narodne zaščite v naši delovni organizaciji. Narodno zaščito organizirajo temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, delovne skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije, društva in samoupravne interesne skupnosti. Narodna zaščita deluje po svojem načrtu delovanja, ki je sestavni del obrambnega in varnostnega načrta delovne organizacije.

Tako smo preverili delovanje narodne zaščite z zavarovanjem vseh pomembnejših objektov vhodov in izhodov iz delovne organizacije. Vse te naloge so pripadniki narodne zaščite v naši delovni organizaciji opravi vestno in z razumevanjem, da smo vsi do enega v delovni organizaciji dolžni in odgovorni, da zavarujemo pogoje dela, druž-

beno lastnino in objekte skupnega pomena, javni red in mir, hkrati pa se z njo v vojni na kar najbolj množičen način vključevali v oboroženi boj in druge oblike splošnega ljudskega odpora proti agresiji.

Občinsko vodstvo vaje je dne 15. 5. 1981 ob 20. uri sporočil vsem nosilcem obrambnih priprav v občini s predpostavko, da je sovražnik vrgel na območje naše občine sovražne skupine, katere naj bi imele naloge, da rušijo pomembne objekte, motijo pogoje dela in vznemirjajo občane. Namen te predpostavke je bil, da preizkusimo družbeno samozaščito na vseh nivojih, ter povezanost med delovno organizacijo in krajevno skupnostjo.

Naš komite za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito je na podlagi te predpostavke začel izvajati načrt

zavarovanja tako z narodno zaščito kot tudi s pripadniki teritorialne obrambe. V tej vaji smo ugotovili, da je bila povezava s krajevno skupnostjo dobra, saj smo skupno načrtovali in izvajali vse tiste naloge, ki bi nam v morebitni takšni situaciji zagotavljalo normalno proizvodnjo.

V tej vaji smo odkrili tudi nekaj slabosti, predvsem smo ugotovili, da naši delovni ljudje še niso dovolj usposobljeni za boj s tovrstnim sovražnikom.

Tako varnostna služba kakor tudi pripadniki teritorialne obrambe, so verjeli šoferju Presada, ker ga poznajo in ga s kamionom spustili v naš objekt, namesto, da bi ta kamion v celoti pregledali in tako odkrili diverzante. Ta primer je za vse nas izredno poučen, saj bi diverzanti v resnici lahko ugrabili ta kamion in ga uporabili za svoje podle namene. Kot že napisano so vsi sodelujoči vestno

opravljali svoje naloge vendar niso legitimirali vseh, ki so prihajali v našo delovno organizacijo.

Ta primer nam pove, da se bomo morali še usposabljanje za tovrstna opravila in naloge, ker se moramo zavedati, da vsak morebitni sovražnik za svoje podle namene uporablja različne zvijače.

V tej vaji je aktivno sodelovala enota protipožarne zaščite in prve pomoči civilne zaščite. Obe enote so pokazale dobro praktično znanje in so vse svoje naloge dobro izvršile.

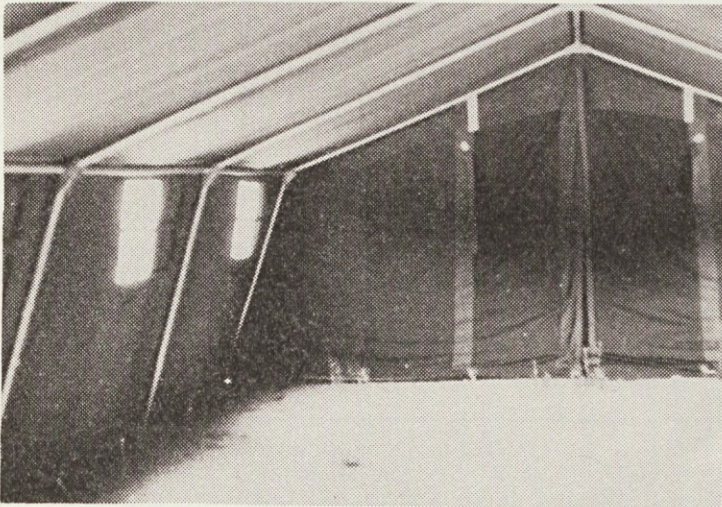
Informativna propagandna dejavnost je izdala v času vaje tri informacije, ki so bile posredovane delavcem, kar kaže, da smo tudi na tem področju dobro pripravljeni.

Da bomo še bolj učinkoviti v primerih resnične nevarnosti bomo morali v lastni delovni organizaciji skrbeti za nenehno usposabljanje delavcev in praktično preverjanje našega znanja.

F. Mali

Tudi šotor je hitreje razstavljen kot sestavljen.

Notranjost šotora, kot športna dvorana.

Sunkoviti prihodi surovin – več dela naenkrat za naše transportne delavce. Na sliki: V ponedeljek, 1. 6. 81 zjutraj se je kar trlo železniških voz ob naši rampi. Zadnji se komaj vidijo iz rahle jutranje meglice.

Zaključni račun občinske zdravstvene skupnosti Litija

OBČINSKA ZDRAVSTVENA SKUPNOST LITJA JE 24. 4. 1981 OBRAVNAVALA IN POTRDLA ZAKLJUČNI RAČUN OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI ZA LETO 1980

Občinska zdravstvena skupnost Litija je svoj finančni načrt za leto 1980 sprejela v mejah omejenih sredstev, ki so bila dogovorjena za skupno porabo.

V okviru razpoložljivih finančnih sredstev je zdravstvena skupnost s svobodno menjavo dela z izvajalci zdravstvenega varstva sklenila samoupravne sporazume. Ti samoupravni sporazumi niso v celoti zadovoljili uporabnikov zdravstvenih storitev, niti izvajalce, upoštevati smo morali razpoložljiva finančna sredstva. Prispevne stopnje, ki jih odvajamo za posamezne dejavnosti (samoupravne interesne skupnosti) so v naši občini med najvišjimi v SR Sloveniji, zato je delovni kolektiv po izvoljenih delegatih v DS, sprejel sklep, da se v stabilizacijskem obdobju prispevne stopnje, ki bi obremenjevale osebne dohodke, ne smejo povečevati. Ta stališča je po svojih delegatih zastopala na skupščinah zdravstvene skupnosti Litija tudi samoupravna interesna skupnost za zdravstvo Predilnica Litija. Ob 30 odstotni podražitvi materialnih stroškov ni bilo finančne podlage za plačevanje normalne zdravstvene potrošnje v letu 1980. Zato je zdravstvena skupnost upoštevala resolucijska določila glede rasti osebnih dohodkov in zaposlovanje v zdravstvu ter predvidevala omejitve nadurnega dela v TOZD zdravstvene dejavnosti. Zdravstvena skupnost si je prizadevala, da so bila zagotovljena finančna sredstva za nadomestilo osebnih dohodkov, za odsotnost delavcev za čas bolezni in za druge oblike zdravstvenega varstva. Zaradi omejenih možnosti odkupa programov v specialistični in bolnišnični dejavnosti, občinska zdravstvena skupnost Litija ni poravnala računov za vse opravljene zdravstvene storitve v letu 1980. V letu 1980 je bilo opravljenih za 5.199.000 din več zdravstvenih storitev kot pa jih je bilo dogovorjenih in plačanih s sporazumi o svobodni menjavi dela za preteklo leto. Izvajalci zdravstvenega varstva imajo po samoupravnem sporazumu pravico zahtevati dvig cen, če uradni podatki kažejo, da so se mate-

rialni stroški povečali, pri čemer se upošteva, da del rizika tj. stroškov nosijo sami.

Ker je v zdravstveno skupnost Litija pritekalo manj finančnih sredstev kot je bilo izdatkov, so bile med letom težave, kako poravnati račune, če ni bilo denarja.

Vprašanje likvidnosti je zdravstvena skupnost Litija rešila v letu 1981, ko je določila del sredstev za plačevanje računov od zdravstvenih storitev. Ta sredstva se vodijo kot rezervna sredstva.

Plan realizacije skupnega prihodka v višini 102.170.000 dinarjev je bil dosežen nasproti planu z 98,9 %.

Z dohodki je zdravstvena skupnost poravnala račune v višini 100.560.000 dinarjev, kar je za 2,4 % manj kot je bilo planirano. V zdravstvenem varstvu v letu 1980 presegajo planirane zneske po finančnem načrtu odhodki v osnovni zdravstveni dejavnosti (101,6), za zobno nego in protetiko (119,0), prevozi z reševalnimi vozili (120,1), odhodki za zdraviliško zdravljenje (188,6), in drugi prevozi in potni stroški (112,7) skupni odhodki za nadomestila osebnega dohodka so višji od načrtovanih za 2,7 %. Nadomestila za čas bolezni so za 4,1 % nižja od planiranih in za 16,7 % višja od ustvarjenih v letu 1979.

Povečala so se tudi nadomestila za čas poroda, saj je bilo število izgubljenih dni zaradi nosečnosti-poroda v letu 1980 za 23,5 % višje kot v letu 1979.

V finančnem načrtu za leto 1980 so bila planirana tudi sredstva solidarnosti med zdravstvenimi skupnostmi v regiji v skupnem znesku 16 milijonov 806.000 dinarjev, zato je bilo finančno poslovanje zdravstvene skupnosti Litija po finančnem načrtu zaključeno s presežkom 1.610.167 dinarjev.

Neplačan program preko sporazumov o svobodni menjavi dela v letu 1980 v skupnem znesku 725.000 din je bil poravnat iz presežka zdravstvene skupnosti Litija.

V letu 1980 smo prebrodili vse težave v zvezi stroškov v zdravstvenem varstvu. V letu 1981 bomo imeli v zvezi financiranja zdravstvenega varstva več težav. Saj so samo stroški ogrevanja v novem zdravstvenem domu višji za 700 %.

Finančni plan izdatkov je v TOZD zdravstveno varstvo Litija 8 milijonov dinarjev višji od planiranih zdravstvenih storitev ZS Litija. Zato je izvršilni odbor te skupnosti dal finančni plan zdravstvenega doma – TOZD zdravstveno varstvo Litija v strokovno presojo medobčinskemu zdravstvenemu centru. V kolikor zajema finančni plan le izdatke, ki so zajeti po enotnem in obveznem zdravstvenem programu bomo republiško zdravstveno skupnost zaprosili za sofinanciranje (participacijo). Tako bo ZS Litija

lažje sklenila samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela s TOZD Zdravstveno varstvo Litija. Upamo pa, da bomo zbrali več finančnih sredstev v letu 1981 za financiranje zdravstvenega varstva. Zaradi višjih osebnih dohodkov delavcev v združenem delu, bo realizacija prihodka višja od finančnega načrta za leto 1981.

Delegati SIS za zdravstvo v naši delovni organizaciji vztrajamo na sklepu DS, da se prispevne stopnje, ki bremenijo osebne dohodke v nobenem primeru ne smejo povečevati.

Zato se bomo morali že med letom dogovarjati, kako usklajevati izdatke z dohodki po sprejetih samoupravnih sporazumih med uporabniki in izvajalci zdravstvenega varstva.

var. ing. Franc Lesjak

Slika Frana Levstika

Pred letošnjo 150-letnico rojstva pisatelja Frana Levstika je Prešernova družba izdala dve sliki z njegovim portretom in faksimilejem podpisa.

Primerni sta za opremo slehernega kulturno urejenega prostora, potrebovali pa ju boste tudi za proslavo, s katero boste to obletnico gotovo obeležili.

Prva, večja, formata 35 × 50 cm, stane 80 dinarjev; druga, manjša, formata 25 × 35 cm pa 60 dinarjev. Obe sta tiskani na kartonski papir, z rahlim barvnim odtenkom.

Naročila pošljite na naslov: PREŠERNOVA DRUŽBA, Borsetova 27, Ljubljana.

Jože Vizlar marljivo popravlja stare svetilke. Zamenjati je potrebno obrabljene dele, postrgati rjo in jih popleskati. Namestili jih bodo v predilnici III.

HUMOR

V avto šoli je vprašala nadebudna učenka, bodoča voznica, inštruktorja: – Če bi meni med vožnjo zmanjkalo bencina, pa bi peljala kar naprej ali bi to avtomobilu kaj škodovalo?